

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Főelölts szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulinka Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz.-Somlyón, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is címzendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Az ipariskoláról — az iparosoknak.

Mult hó 22-én megyénk érdemekben gazdag tanfelügyelője nagyságos Kerekes József kir. tanácsos ur főt. Csák Alajos gymn. igazgató s iparbizottsági elnök, Bogdán István közs. isk. ig. tanító s alulirott kíséretében látogatásával tisztelte meg ipariskolánkat. Ő nagysága meghallgata a feleleteket, valamint maga is intézett kérdéseket a tanulókhöz s másfél órai időzés után a tapasztaltakon megelégedését fejezvé ki, a tanulóknak szép beszédet tartott az ipariskola fontosságáról. A látogatási naplóba pedig ezt írta: „Jó rendet és előmenetelt találtam. Sajnos, hogy az iparos látogató mesterek neveit nem találom a könyvben. Jövőre nagyobb és több buzgóságot várok épen a legközelebb érdekeltek részéről.”

E szavak sokat mondanak. Mintegy vezéreszméül kínálkoznak nekem — s mert valamely intézmény felvirágoztatására az állam, hatóság, társadalom mellett a sajtó közreműködését is egyik főtenyezőnek tekintem, ezért írok e helyen néhány sort az iparfejlesztésének legkiválóbb eszközéről, az ipariskoláról épen a legközelebb érdekelteknek — az iparosoknak.

Tény, hogy a nemzetek jólétének leghatalmasabb, az anyagi gazdagság, a vagyonosodás legerősebb alapja a kifejlett s minden irányban versenyképes ipar. Századunk rohamos előhaladása a műveltség és tudomány terén, a művészetek virágzása, ennek következtében az általánosan mégfinomult izlés, a nemzetek közt folyó nagyszabású verseny azt követeli, hogy az ipar se maradjon el, sőt inkább előkelő eszköz legyen a népek általános jólétének megszerzésében. A nemzetek történelme — az élet mestere — még elég jókor megtanított arra minket magyarokat is, hogy az állam boldogu-

lásának és jólétének sarkköre és oszlopa az ipar.

Belgiumot rendkívüli ipara emelte föl. Anglia vagyonosodásának alapját magas fokon ipara vetette meg. S Franciaország finom izlés s ipara tekintetében még ma is az első helyet foglalja el Európában. A tapasztalás is mutatja, hogy az u. n. par excellence iparos nemzeteknél van az erő, értelem és a pénz s ezekkel együtt a jólét. De ez természetes is. Mert a jólét a nemzettest munkás-tömegétől a mezőgazdák-, iparosok- és kereskedőktől függ.

A gazda azonban csak termel s anyagot szolgáltat; a nyers termékkel betölti a piacot, s ha az iparos a nyers terméket nem váltja magához s földolgozott alakban tovább nem adja, rövid idő alatt tönkre megy a gazda — üresen marad a sátor és a bolt, gazdasági válság áll be, pangásnak indul a kereskedelem.

Az ipar tehát fontos tényező a gazdaságban úgy mint a kereskedelemben; együttvéve pedig a nemzeti jólétnek alapvetői.

Hazánk törvényhozása és kormánya a nemzet jövő boldogságát tartva szem előtt, igyekszik mindent megtenni a magyar ipar felvirágoztatására.

Élet- és versenyképes ipart azonban csak szakképzett, művelt iparosok teremthetnek. Ez megdönthetetlen igazság. Hogy tehát a jövőben kifejlett, hatalmas iparunk lehessen: olyan iparosokat kell nevelnünk, kik ne csak a mester-ségükhöz szükséges kézi ügyességgel bírnak, hanem legyen meg bennök az a szakértelem, az a kellő műveltség is, mely nélkül oly kiváló fontosságú cél, mint a hazai ipar felvirágoztatása, soha el nem érhető.

Ily művelt iparosok képzése az iskola feladata, mely egyfelől pótolni igyekszik a sok esetben meg nem nyert elemi iskolai oktatást,

— másfelől tovább épít azon. Megadja a mindennapi életben nélkülözhetetlen ismereteket. Serkenti a tanulót az önképzésre; tanít az ipar fontosságáról, virágzásának feltételeiről, eszközeiről, a valódi iparos kellékeiről. Tanítja az iparosra nézve annyira fontos, de eddig figyelemben is alig részesített rajzot (melyet például Franciaországban már XIV-ik Lajos király óta a legszigorubb tanítanak) s a szintén nélkülözhetetlen magán- és polgári ügyiratok szerkesztését, a könyvvitel szabályait. Tanítja a leendő iparosokat hazafiságra, vallásosságra, tiszta erkölcsre, illedelmes magaviseletre; szóval mindarra, a mi az iparost a társadalom egyik tiszteletreméltó tagjává, a nemzet előhaladásának buzgó harcosává teheti.

Íme, ez nagyjában körvonalozva az iparos iskolák célja! Nagy és nemes cél valóban, melynek megvalósítása a haza iránt való kötelesség. És mégis mit látunk? azt, hogy míg az állam háztartása évenként mind nagyobb összegeket fordít az ipariskolákra; míg a városok és községek fokozódó buzgalommal szervezik s nagy áldozatokkal tartják fenn a az ipariskolákat: addig maga az iparos osztály általában vagy ellenséges érzülettel, vagy a legnagyobb közönyösséggel viseltetik azon intézmény iránt, mely pedig épen az ipar s az iparosok javáért kelt életre.

„Sajnos, hogy az iparos látogató mesterek neveit a könyvbe nem találom.” Mi következik ebből? Hogy városunk iparosainak — szerencsére — kisebb része szintén nem valami nagy barátja ipariskoláknak. Avagy nem ezt mutatja-e az a körülmény, hogy ez isk. évben egyetlen iparos sem tett látogatást az iskolában? Hát az iskola barátai-e azok az iparosok, kik uton-utfélen gáncsolják az egész intézményt, megtagadják annak hasznosságát, azt enleget-

TÁRCZA.

A mi troubadourjaink.*)

(Csevegés a hölgyekkel, gorombáskodás az urakkal.)

Csak a jó isten tudja, de emberi ész gyarló arra, hogy kiműtassa utját, hogy némely idegen eszmék, szokások, viseletek honnan és hogyan származnak át hozzánk.

A magyar természet nem tűrt semmi sajátoságot; eleme az egyszerűség, józanság volt századokon keresztül; de egyszerre elkapta a haladás láza s egy pár évtized elég volt arra, hogy a régi jó táblabírák korszaka letűnjék s vele együtt új erkölcsök, új szokások verjenek gyökeret nálunk.

A vasut, e mindenható hatalom az a csatorna, melyen azok átláptalódtak hozzánk; észrevétlenül meglopták érzelmeinket s megvesztegették izlésünket s ma már ha feltámadnának a régi jó magyarok — nem a törökverő buzogányos hadat értem, hanem azokat a tajtékpipás, dolmányos, mosolygó arcú öreg urakat, a kikre még nagy homályosan mi is vissza emlékezünk, — bizony elbámulnának a mi frakkos és clacque-os gavallérainkon, a kik a souper csárdás-ban csodálatos módon kiforgatott lábakkal ráznak kétségbeesetten kezükben egy-egy, izzadságtól párolgó zsebkendőt.

No de a frakkal hallgassunk csak el.

Még nagyobb megütközést keltene a jó öregknél az a diszkrét ruha darab, a melyet nőink anynyi kecskesel viselnek, de a melyre bizonynyal meg-

*) A sz.-somlyói izr. jótékony nőegylet estélyén felolvasotta Léderey Zsigmond.

csóválnák fejüket a jó öregek, nem tudván elképzelni, hogy miképp kerültek azok — hátul.

Nem céloz azonban a divat félszegeiről elmélkedni, hisz ahhoz külön divatlappal kellene hogy rendelkezek, hanem áttérek professzori szárazsággal egy másik divatos áramlatra, a mely hova-tovább mindig nagyobb és nagyobb mérvben szedi áldozatait.

Ez meg Isten tudja mikor Olaszország verőfényes ege alól, e kucséberes világból került hozzánk, magával ragadva urat és parasztot egyaránt.

Azok a jó troubadourok ott nagyon is rendin cselekesznek, — mikor a rózsailattól terhes éjen, a myriad csillagok szeme láttára megállnak az imádoztatott angyal ablakai alatt s midőn a rózsaszínű, pihegő keblű donna lovagjáról álmodva megfordítja párnáját, egyszerre megpendítik a gitare hurjait, az ablak alatt s felhangzik ajkairól a lágy énekhang édesen, suttogva mintha szeraphok éneke lenne; majd busan, panaszosan, mint a pásztor siró fúrulyája; epedve mint a párját kereső csalógány hangja, tele szívvvel, lélekkel és érzelemmel.

... Nálunk mi pótolja a lágy guitar hangot: egy egész zenekar. S a troubadourokat? . . . Nézzetek körül hölgyeim s a hány ifju urat látnak a teremben, az mind egytől-egyig egy-egy kész troubadour. No mert a gavalérság és troubadouri szerep ma elválaszthatlan egymástól, mint test és lélek.

Nem titkolom tehát tovább, hogy én oly kevényt természetű dolgotról akarok itt fecsegni, a melyeknek könnyen megadhatom az árát. Mert mi lehet kényesebb valami, mint ily diszes hölgyközönség füle hallatára leálczázni egy egész csapat gavalért, a kik teljesen gyanutlanul foglalták el helyeiket, a melyet mostan már elhagyni tiltja a jóízlés.

Nem hiszem, hogy lenne önök közt hölgyeim csak egy is, ki valamikor ne kapott volna éjjeli zenét.

En mindig kíváncsi voltam arra, hogy minő érzelmeket kelthet fel egy nő lelkében az éjjeli zene. Egyszer aztán bizalmasan meginterwiewoltam egy gyöngéd lelkű nőismerősemet s felkértem, hogy mondja el, minő benyomás az, a mit egy ilyen „esemény” alatt egy nő érez és gondol.

Az én kedves ismerősem mosolygott, de kevés gondolkodás után, mely alatt mintegy édes emlékeibe merült, így szólott:

— No tudja az relativ dolog. Minden attól függ, hogy sejtjük-e kitől jó az s ha igen, milyen természetű a viszony, mely az illetőhöz fűz minket. Miután asszony vagyok, leplezetlenül elmondhatom, hogy oly édes perceim ritkán voltak, mint midőn első és utolsó udvarlóm: férjem, először és utoljára egy éjjeli zenével lepett meg. Élénken emlékszem, hogy csendes holdvilágos nyári éj volt s én éppen róla álmodozva nyugodtam ágyamban, fél szender, fél ébrenlét között . . . Egyszerre lágy zenehang rezgett mintegy távolról felém. Ugy hittem álmodom és édes érzésemben mintha tudtam volna, hogy mosolygok. Átkaroltam párnámat és félígredvezve, félíg öntudatlanul kerestem a hangok irányát. Egy darabig úgy jött nekem, hogy azok felülről hangzanak . . . Fel se nyitám pilláimat . . . De később egy erősebb accord átrezdült szívemen és úgy jött nekem, mintha a cimbalom lágy hangjain élénken kitagolva hallanám e dalt: „Szeretlek én egyetlenegy virágom” . . . Többé nem kétkedtem, hogy a hangok teljesen a földről jönnek; hisz ez kedvenc dalom . . . A kéjtől remegve emelkedtem fel ágyamban s felnyitám szememet. A holdsugár játszian ringott át a szobán, áttörve a nehéz függő-

vén, hogy „én se jártam inas koromban iskolába, mégis mester lett belőlem!” azt azonban elfelejtik megjegyezni, hogy bizony a mai inasok mégis csak többet tudnak, mint a régiek tudtak. Elfelejtik egyik-másik iparosunk beismerni, hogy inasa abban a nem díesert ipariskolában tanulta meg az írás-olvasás nélkülözhetetlen mesterségét.

De semmi sem mutatja annyira az iparos osztálynak az ipariskolák ellen való indokolatlan rossz indulatát, mint az igazolatlan óramulasztások nagy száma. E néma számok ítélnek el legjobban iparosainkat.

Nem folytatom tovább. Ha az iparosok ohajtják a magyar ipar felvirágzását s általa nemzetünk jövődjét — pedig hisszük, tudjuk, hogy ohajtják, — akkor legyenek ezután lelkes, buzgó barátai az ipariskolának. Küldjék szívesen oda tanulóikat, buzdítsák őket a szorgalmas tanulásra, iskolalátogatásra; győződjenek meg a magaviseletről, előmenetelről személyesen, fordítsanak gondot arra, hogy tanulójuk üres idejét olvasgatással s ne haszontalansággal töltse el. A tanítók csak néhány óráig vannak a tanulók körében, — a mesterek mindig. Legyen e folytonos együttlétnék egy-két percze arra is szentelve, hogy az inas mesterétől huzdítást nyerjen az iskola iránti szeretetre, az önművelődésre.

Győzzék meg tanulóikat arról, hogy haladó korunk az iparostól is megkívánja a műveltséget, a szakértelmet. Szóval legyenek apostolai, lelkes barátai az ipariskolának és akkor teljesítették egyik legszebb hazafiúi kötelességeiket; közreműködtek a magyar ipar emelésében.

Munka, haladás és tiszta erkölcs a mi programunk. Így készítjük elő a jövőt a lelkesebb iparosokkal együtt.

Szentimrey.

Miként védekeznek a francziák a filloxera pusztításai ellen?

Irta: Dr. Szabó Gyula,

II.

Quid-quid agas, prudenter age et respice finem!

Az ojtás által ily nagyban eszközölt védekezést ily körülményesen megtekintve s megfigyelve, célt volt a szénkénegezési védekezést tanulmányozni; de be kell vallanom, hogy e téren kevesebb szerencsével jártam el. Igaz, hogy Franciaországban igen sok szőlőt tartanak fel ma is Marseille környékén, hova Nimesből egyenesen utaztam, de a hallottak után arról jobbat nem mondhatok, mint hogy a szénkénegezés sok talajban jó sikerrel használható a filloxera rohamos pusztítása ellen, de alig hiszem, hogy a szőlőtőkét ugr lehetne fentartani, hogy az teljes termőképességét megtartsa; sőt én arról vagyok meggyőződve, hogy a szénkénegezéssel feltartott szőlők termésének minősége is hanyatlík a szénkénegezés hatása alatt, nemcsak mennyisége. Ezt igazolja Basileur nyilatkozata, ki, mint már említém, 14 évig védte

nyökön . . . A zene elhangzott, teljes esőnd lett. Én kellemetlenül csaldóva feküdtem vissza párnáimra és úgy fájt az ébrenlét; tehát csak hallucináció, a képzelet játéka volt! Ugy szidtam magamat hiszékenységemért. Már éppen a fal felé akartam fordulni, midőn . . . ahl! . . . egyszerre felcsendül a másik dal: „Te vagy, te vagy barna kis lány” . . . Tehát nem álom! Ébren vagyok . . . És ő itt van közelemben, ő, az imádott férfiul. . . Mintha delejes áramlat suhant volna át tagjaimon, minden izemben reszkette szöktem ki ágyamból s egy pillanat múlva az ablaknál voltam. Erős kábultságot, mámort érzék agyamban és szívem hevesen lüktetett; de a holdfénynél alakom visszasugárzott a nagy álló tükörben és én szégyenkezve, lassu léptekkel ágyamba tértem. Piruló arcomat tenyerembe rejtém és . . . és . . . kimondhatatlan boldogságomban halkán zokogni kezdtem. Oh, oly szép volt az! . . .

Ismerős hölgyem arca kigyult, szemei édes kéjben ragyogtak az édes emlékek felidézésén és én előre hajolva lestem a hangot ajkairól s mintegy akaratlanul ejtém ki e szót:

— Tovább . . . tovább!

Mire ő szintén akaratlanul jó ízű nevetésben tört ki s a varázs egyszerre eloszlott.

— Mit akar ön többet? . . . Ennyi az egész! Én e pár perc alatt míg a zene szólt, átérteztem egész szerelmünket, lelkeink egyesültek és végtelen boldog valék. Midőn végre a zene utolsó ütemei is elhangzottak s hallám azenészek távozó lépteit még akkor is úgy tűnt fel előttem, mintha mindig ott zsi bongna az édes, bűvös dal füleimben: „Szeretlek én egyetlen egy virágom.” . . .

. . . Nem szóltam semmit, de mély benyomást tett reám eme nyilatkozat melegsége és közvetlensége s később megkérdeztem a férjet, ki jó barátom volt;

szőlőt szénkéneggel s fel is tartóztatta végelpusztulását, míg nem feladta azt, de igazolja azon körülmény is, hogy Marseille-ben és vidékén bizony igen sok a satnya szőlő, melyet szénkénegezéssel tartanak fel az ottan működő szénkénegező vállalatok által. Igazolja fentebbi állításomat azon körülmény is, hogy ma már Marseille vidékén igen sok új ültetvényt látni direkttermő fajokkal és ojtványokkal telepítve, melyek nem nagy terjedelműek ugyan, de kezdetnek igen tekintélyes az e téreni haladás, mit bizonyosan nem tennének az emberek, ha az új telepítések olcsóbbnak, vagy jobbnak nem tartanák, mint a szénkéneggel való védekezést.

A szénkénegezés mikéntje, sajnos, még most sincs teljesen megállapítva, mert rendkívül sok függ a talaj minőségétől a mellett nagyon eltérők a nézetek arra nézve, milyen mélységbe kell fecskendezni a szénkéneget s mennyit kell adni egy négyszög méterre, hogy a kívánt siker elérjék. Ha keveset fecskendez be, meg nem öli a filloxerát, ha sokat, megöli a tőkét is s így a szénkénegezés helyes alkalmazása nagyon nehéz, eltekintve attól, hogy a föld nedvessége már magában véve, nagy befolyással van a szénkénegezés sikerére. Az utóbbi időben egészen eltérnek azon elvtől, hogy a szénkéneget 40—50 cm. mélyre kell fecskendezni, nemcsak azért, mert ezen mélységben igen könnyen érheti a szénkéneget hatása a szőlőtő gyökereit a mi által azután a tőkét is megöli, de azért is, mert rájöttek, hogy a szénkéneget gáza sokkal nehezebb lévén a lég súlyánál, az a földbe nem fölfelé, de lefelé törekszik s így igen könnyen megcsúszik, ha mélyen adatik a szénkéneget, hogy a felső gyökereken a filloxera nem pusztul s azért ma a szénkéneget a legtöbb 15—20 cm. mélységre fecskendik csak s egy □ méterre 4 furást számítva, furásonként 6—7 grammal, vagyis négyszög méterenként 24—28 grammal többet nem adnak, minek hatása annál nagyobb, mentül szárazabb a szőlőtő talaja. Nedves, sáros időben, vagy megfagyott talajban, szénkénegezni sikerrel épen nem lehet.

A szénkénegezést leggyakrabban ősszel teszik, sokan tavaszkor. Ámde Franciaországban egészen mások a viszonyok nemcsak a talajra, de az időjárásra nézve is, hol nem ismerik a tél oly hidegségét, mint nálunk.

Az elmondottak után e téren nem érzem magamat hivatottnak határozott tanácsot adni, ámbár meglátogattam Marseille-ben G. Gastine tanárt is, ki éppen a szénkénegezési eljárást van hivatva tanulmányozni és tanítani, de tőle sem tanultam olyasmit, melylyel a szénkéneggel kezelés megtartása a tőkének termőképességét és a termés minőségét.

Mindezek után én arra határozotam magamat hogy védekezni fogok, szénkéneggel, de csak addig míg a filloxera által megtámadott szőlőterületeket ojtványokkal elláthatom, mert nem hiszem, hogy a drága szénkénegezést sokáig haszonnal lehessen folytatni. Nem messze van az idő, midőn hazánk bortelemelése elpusztultnak tekintendő s az lesz sz. r. n. és, ki lehetőleg felhasználja az időt szőlőinek részbenkénti betelepítésére amerikai alanyra készített ojtványokkal.

— Ugyan mondd meg csak őszintén, adtál-e valaha a feleségednek éjjeli zenét?

— Mit jelentsen e bolond kérdés? felelt az szörnyű phlegmával a markában szorongatva a tercász Bélát.

— Csak úgy kérdelem!

— Tán leány korában egyszer — mordult erre vissza, — de akkor is bevoltam rugva.

Bizony tisztelt H. és U. l ez a felfedezés lehűtött nagyon s ez óta sokat töprenkedtem a felett, hogy miképen lehetne az erősebb nemnek visszaadnom a tromfot ezért az egy hibás troubadourért, hogy elégtételt szolgáltatassak annak az ábrándos, meleg kedélyű hölgynek, ki oly szűzes ártatlan boldogsággal szorongatta könnyeivel áztatott vánkósát, míg a gavallér . . .

Node spongyát rá! Erről beszélni sem tanácsos.

Hanem most megragadom az alkalmat, hogy egy kicsit megleckéztessem az urakat. Nagy elégtétellel nekem, hogy önök hölgyeim hallgatják . . .

Le a fátyollal! Le az álarcokkal, szenteskedő uraim!

Valljuk be igazán, hogy bizony az éjjeli zenék kilencven századéka — pedig ez már uzsorás kamat! — oly körülményekre vezethető vissza, a midőn az ifju don Juan átszellemülve a bor tüzes nedvétől, elhomályosul tekintete előtt a nagy mindenség s mód felett kezdi tapasztalni hogy mégis igaz a Gallilei theoriája, mely szerint mozog a föld . . .

Ekkor aztán míg a duhaj cimborák egymás nyakába borulva az édes buskomorság, vagy féktelen jó kedv kitöréseit hallatják, nagy ravaszul fel áll egy közülük; ez a troubadour . . . Meg-

Az időviszonyok, a talaj minősége kétségkívül rendkívül befolyással vannak a szőlők újra ültetésénél; belátom én azt, hogy a mi Franciaországban élszerűnek bizonyult, nem minden körülmények közt válik be nálunk is. Épen azért kell most minden irányban próbákat tenni, mily fajta amerikai alanyok lesznek legjobbak talajunkban és mily fajta szőlőket ojtunk azokra, hogy újra építendő szőlőinknek a jövődelmezőséget biztosítsuk, ha nem is örökre, de legalább hosszú időre.

A Dél-Franciaországban látott direkttermő fajok; az Othello, Herbemont és Jaquez rendkívül gyenge veres bort adnak, legbecsesebb, mint kitünő veresbor festanyag a Jaquez bora. Hogy mi lesz a sok feldicsért, kevésbé ki róbált Hybrid fajokkal, az a főző litka, mely kérdést elhanyagolni épen oly helytelen dolog volna, mint könnyen belemenni azok nagyban termelésébe. Egész Dél-Franciaországban úgy látszik nagyobb a bizalom az amerikai alanyra ojtott szőlőtelepítéséhez, mint a direct termő fajokhoz s nagy eltérés ma már nincsen azon kérdés felett, melyik hát a legjobb amerikai szőlőfaj alanynak.

Bordeaux lapályos vidékén leginkább használják a viallát és ennek egy válfaját a Cunninghamot. Montpellier és Nimes vidékén ma már mindenki Riparia portalis vagy Gloire, de Montpellier-re hivatkozik, köves, kőporos talajban pedig a Riparia rupestris dicsérik s én részemről el vagyok rá határozva, hogy a nedvesebb, alantabb fekvő részeken vialla alanyt fogok használni, mely fajból 2000 tőből álló 2 éves törzstelep nálam Táján rendkívül buján tenyészik s a lejtősebb helyeken mindenütt Riparia portalis fogok alanynak alkalmazni. A nagyon kavi-csos részeken kísérletet fogok tenni a Riparia rupestrissel.

Nem vitatom azt, hogy Franciaországban nem volt kezdetben sok hiba az ojtványokban, de ennek okát magok a francziák abban keresik leginkább, hogy nem tudtak helyesen ojtani; sokan tulajdolták követeléseiket az ojtásokkal szemben, midőn simavesszőket ojtottak be s azt kívánták, hogy az meggyökerezjék és az ojtás is összeforjon. Belátva a tévedést, ma már mindenki legalább is gyökerez vesszőt ojt; az okosabbak pedig helyre teszik az ojtást, midőn az alanyok meggyökereztek. Ojtási rendszerek még maga sem egyforma. Nagyon elterjedt az angol párosítás, különösen az asztalon gyökerez vesszőkbe, mely ojtási módnál különösen fontosnak tartják azt, hogy a ny lv ne legyen nagy és a vágás az alany és ojtógaly velőjét ne sértse, de annak háta mögé essék. A leginkább használt ojtási mód, hasítás az alanyba s a nemes vessző ék formában beillesztése. Ugy egyik, mint a másik ojtás jó erősen oly erős spárgával kötendő, mely nem korhad el mielőtt az ojtvány jól össze nem forrott. A nálunk oly hirre vergődött zöld ojtást Franciaországban nem használják; Laliman ur volt az egyetlen, ki nekem a zöld hajtásba ojtást éreitt ojtó galylyal melegen ajánlotta, mint azt már előbb körülményesebben leirtam. Mások buzdítása szempontjából ki kell végre jelentenem, hogy én teljes bizalommal kezdek szőlőim uraültetéséhez ojtványokkal, mert megvagyok győződve, hogy a helyesen ojtott

indul ingó léptekkel s titkos jellel int a primásnak. A fülébe sug valamit s azzal kitámolyog a korcsmából.

. . . Nem sokára egyen-egyen a barna gyerekek is kámforrá válnak s indulnak a gavallér nyomában. Azt meg is kapják nagysokára, mert gyufát gyujtogatva keresi a kalapját, a mely a hóna alatt van. Nem kivételes állapot az sem, hogy a gavallért az aszfaltról kell felszedni, a ki nagyban bizonykodik, hogy ő most csak megakartá tréfálni a gyerekeket, hadd lássa, hogy melyik esik keresztül rajta. Azzal nem is gondolt, hogy új cham-garn kabátja tönkre megy; mit számít az egy jó ötlettel szemben?

Ekkor aztán megindulna a menet.

Elöl a primás, utánna a brácsos, a két kont-rás, a cimbalmos. De a gavallér, az csak nem tud mozogni.

Nagy hadi tanács tartatik tehát nyomban. Az a kérdés, hogy melyik a fontosabb tényező az éjjeli zenénél: a gavallér-é, vagy a — nagy böggő?

Persze, hogy a gavallér!

A böggőt tehát visszasszállítják a vendéglőbe s a jó szívű zenész most az ifju urat veszi böggő helyett a hóna alá.

Az ifju urat ez nem genirozza, kedvenc operettjeit füttyöli utközben s mennyre-földre esküszik, hogy nagy méltatlanság ő róla azt hinni, hogy részeg.

Elérnek az imádott ablaka alá!

Itt a gavallér a falhoz támasztatik s e közben megzendül a legszebb, a legédesebb, a legérzelme-sebb dal: „Nézz szemembe, nézz szemembe” . . .

. . . A bájos leányka oly édesen ébred e hangokra . . . Szíve, lelke remegésbe jó.

tökék teljesen összeforrnak, tartós tökélet adnak s termőképessége az általam különösen kiemelt gloriát de montpellier és vialla alanyok ojtványainak, messze túlhaladja a régi módon kezelt tökéket és a termés is jobb, cukrosabb.

Ezzel elmondtam mindazt, mit a filloxera elleni védekezésre nézve láttam, tapasztaltam. Tudom, hogy sokan kételkedni fognak az én reményeim alaposágában s azért gondolok hivatkozni mindenütt tekintélyes személyiségekre, kiknek még lakását is pontosan feljegyeztem. Most már könnyebb másoknak is ismételten mindazt megnézni: én nagyon megjutalmazva éreztem magamat fáradságomért ha tapasztalataim nyilvánosságra hozatalával némi szolgálatot tettem a közügynek s tette buzdítottam a csüggedőket, hogy pusztulásnak indult szőlőhegyeink ismét felvirágozzanak.

* * *

Vidékünk szőlőbirtokosainak szolgálatot véltünk teljesíteni midőn ezek közvetlen tapasztalaton alapuló s minden tekintetben figyelemre méltó cikket a „Borászati Lapok“ után egész terjedelmében közöltük.

Dr. Szabó Gyula ur nem hivatalos kiküldetésben járta be francia ország szőlőtermő vidékeit, hanem e költséges és fáradságos tanulmány utat hivatásszerűleg és mintegy saját érdekében is téve meg — bárha a hivatalos tanulmányozásokról kiadott jelentések hűségében sem lehet okunk kételkedni — de emberi természetünkből kifolyólag sokkal későbbek vagyunk hitelt adni ezen leírásnak mint a hivatalos s igen sok esetben nagyhangú de kevés gyakorlati irányú jelentéseknek.

E sorokban az elméleti ismeretekben és gyakorlati tapasztalatokban gazdag és nagy kiterjedésű szőlőbirtokánál fogva személyesen is nagyban érdekelt szakember nézeteit, tapasztalatait olvashatjuk, — s bárha ezekből is még inkább meggyőződhetik közönségünk arról, hogy amerikai alanyokra ojtás nélkül szőlőink fennmaradása nem képzelhető — azon sok egymásnak ellent mondó nézetek mellett, — melyek a szőlős gazdák legnagyobb részét a szőlő művelés felhagyására indították — jól esik újabb buzdítást nyernünk arra, hogy a szőlőművelést fel ne adjuk. Ha a francziák tudtak ezer meg ezer holdnyi területet oltott szőlővel betelepíteni, miért ne tudnók mi is azt apránként szintugy megcselekedni?

Ha Franciaországban a szőlő ojtványok viruló tenyészetnek örvendenek, sőt magasabb terméssel jutalmazták a gazda fáradságát — miért ne sikerülhetne az nálunk is éppen ugy?

Különfélék.

* **Kinevezés.** A helybeli kir. járásbírósnál megüresedett telekkönyvvezetői állásra Szabó József zilahai kir. tiszéki segédtelekkönyvvezető neveztetett ki. Gratulálunk!

* **Esküvő.** Rosenberger Géza Sz.-Somlyóról folyó hó 5-én esküdt örök hűséget Löwenstein Jakab, nagyváradi kereskedő leányának: Bellának.

Az ifju ur is lelkesül ám az ismerős hangokra s előbb halkán, majd teli tudóval accompagnierozni kezd.

Hiába lökdösi a jó szívé bögös:
— Instálom . . . az összhang . . . kérem nagyság!

Lenézőn vágja oda a hangszernélküli zenésznek:

— Értesz is te ahhoz, számár!

Másnap a mama és a kisasszony örömtől sugárzó arccal közlik egymással észrevételeiket a zenére nézve; mindkettőjük csak az az egy panasza van, hogy az assonanciát nagyban zavarta a — böggő. [Eszükbe se jut, hogy hiszen az ideál — böggött.]

. . . Mélyen tisztelt hölgyeim ez a jelenet jusszon eszükbe valahányszor böggő nélkül kapnak éjjeli zenét.

Van aztán az éjjeli zenének másnemű comicum is. Sőt egy pár jó ízű adoma is fűződik hozzá.

Lehet azzal még gorbáskodni is . . .

Igy például, mikor az egyszeri férjet (már ezt csak így szoktuk mondani ha többszöri is,) sokáig unszolta a kedves élete párja, hogy adjon már egyszer neki is éjjeli zenét, nemcsak másnak.

Ez a körülmény egy családi csetepaté után eszébe jutott a gyöngéd férjnek s oda állított a felesége ablaka alá egy flighornistát, a ki teli tudóval fujta el azt az éjjeli zenénél szokatlan nótát: „Sajó kutyám, jaj de mélyen aluszol“ . . .

*

Az egyszeri falusi kisasszony pedig oly kel-

* **Dr. Bihari Péter,** egyetemi magántanár, az ev. ésf., theologia tanára s ismert bölcsészeti és paedagógiai író, hosszas szenvedés után 48 éves korában elhunyt a lipótmozei gyógyintézetben. Bihari Péter 1840-ben febr. 5-én született Zsadányban (Bihar megye), hol atyja leányok tanítója volt. Nagyvárodon, Békésen tanult kezdetben, majd Debrecenbe ment, hol a theologiai tanfolyamot elvégezte s tanárrá is lett. 1866-ban külföldre ment s Párisban, Edinburgban, Utrechtben egyetemi előadásokat hallgatott. 1868-tól 1873-ig Szatmárnémetiben volt tanár, azóta Budapesten a református gimnáziumban működött. Irodalmi működését már debreceni tanuló korában megkezdte s azóta szakadatlanul nagy tevékenységgel működött. Szatmárott „Szamos“ című lapot szerkesztett. Budapesten a „Néptanítók Lapja“nak volt segédszerkesztője. Önálló művei főképp paedagógiai s bölcsészeti tartalmuak. Az irodalom jeles erőt vesztett benne. Annyival inkább sajnálattal vesszünk tudomást e lesújtó hírről, mert a jeles tudósban Bihari Kálmán h.-szoboszlai tanár, e legszebben író beszély íróink egyike s lapunk munkatársa testvérbarátját gyászolja.

* **A napokban** jelent meg a „Kalotaszegi Varrottas album“ első füzeté, mely mindazok figyelmét megérdemli, kik a diszítő stílyt foglalkoznak. Hölgyeink érdeklődésé varjúk azonban legelsőbbben is a Kalotaszegi híres varrottások, melyeken régi idők magyaros himzészéi maradtak fenn s melyek eredetisége és szépsége annyira feltűnt az országos kiállításon, külföldön és mindenütt, legközelebb Brüsszelben is. Az „album“ feladata, hogy a varrottásokat országsszerte megismertesse, azok rajzát oly alakban közölje, hogy a nők utánvarrhassák. Az 1. füzet 6 lapon színes nyomásban szebbnél szebb mintákat hoz. Ezek mind a régi magyar diszítő stíly emlékei. Megtekinthető az album Szentimréinél.

* **Az izr. jótékony** növegyet f. hó 4-én szép anyagi és szellemi sikerrel folyt le. Sajnáljuk, hogy a kedélyes estélyről szóló tudósítást térszűke miatt csak a jövő számunkban adhatjuk.

Mit hoz a kis Jézuska?

Karácsony közeledtével nemcsak az okoz gondot szülőknek, rokonoknak és ismerősöknek, hogy minő tárgyakat vegyenek ajándékkul, vagyis: mit hozzon a kis Jézuska, de még inkább, hogy hol kaphatnak szép és jó, de a mellett olcsó ajándéktárgyakat? Ezért cél- és alkalmasszerűnek tartjuk e lapok olvasóival néhány előkelő fővárosi forrást megismertetni, a hol a legsebb és legjobb karácsonyi ajándékok válogatott kiállítását találhatják.

Legyünk udvariasak. Első sorban a nőknek, a magyar háziasszonyoknak ajánljunk valami jó és célszerű kriszkindit. Okosabbat nem tehetünk, mint ha valódi jó hazai iparcikket ajánljunk figyelmükbe a számtalan s gyakran selejtű külföldi helyett. Tesszük ezt különösen az annyira elburjánzott külföldi mindennemű pótkávékkal (Frank, Hauswald, Manilla, Merth) szemben, melyeknek egészségi és gazdasági szempontból egyaránt káros használata annyival indokolatlanabb, mert a Szalády Antal fővárosi pótkávégyáros által feltalált és készített „Szalády-kávéban“ oly magyar iparcikket bírnak, mely jóságra, zamatra, színre és élvezhetőségre az összes hazai és külföldi pótkávékat felülmúlja, dacára, hogy semmivel sem drágább azoknál. „Hungári kávé“-ja pedig mint gyógykávé már évek óta nagykedveltségnek örvend s orvosok által is ajánlatik. E kávék jóságát számos kiállítás (mint az 1885-iki országos kiállítás, a deési s közelebb a pécsi) nyert elsőrendű kitüntetésekkel kívül igazolja itthon és külföldön is nagy elterjedtségük; de mert bármily ajánlatnál többet ér mindenkinek a saját meggyőződése. Szalády ur készséggel küld háziasszonyainknak ingyen és bérmentve egy próba csomagot.

lemeden meg volt lepve, mikor a városból oda került segédjegyző serenaddal tisztelte meg, hogy a zene végeztével kinyitotta az ablakot s abban szemképráztató pongyolában megjelenvén, hálától remegő hangon sugta ki az éjbe:

— Uram, köszönöm . . . Nagyon köszönöm . . .

*

Vagy az egyszeri gavallérról szóló, a ki két testvér leánykának udvarolva egyszerre, viszont az ablakon kiáltotta be három népdal eljátszatása után, hogy:

— Két darab a Milikéé, egy darab a Tinikéé... Jó volt ez, legalább nem veshettek össze rajta . . .

*

Mindezek dacára valljuk meg őszintén, hogy nincs nagyobb varázshatalom a zenénél. Nem lehet költőibb módon s kedvesebben tudtára adnunk szívünk hölgyének a lelkünket ostromló érzelmeket, mint a zene hangjaival.

Mikor azon a szárazfán megzendül sirva, riva lelkünk búbanata, szívünk öröme, reménye, ábrándja, titkos vágya és érzelme, lehetetlen, hogy a gyöngéd lelkű leányka egy édes sohajt ne röptsen értünk . . .

Szép, költői szokás ez, mely nem hal ki a míg szeretni és érezni tudunk.

Csak egy jó tanácsom van a hölgyek és urak számára:

„Hölgyeim! Legyenek óvatosak!“

„Uraim! Éjjeli zenét csak józanon adjanak!“

Hamvai Sándor.

Vidám természetere vall a magyar embernek. hogy a karácsonyi ünnepek alkalmával szereti ismerőseit egy pár üveg jó borral vagy más „jóká“-val meglepni. És ez helyes is, mert miut a költő mondja: „Szívet éleszt és vidit a lakoma, de a mi a lelket adja a bor a“- A nélkül tehát, hogy ezt a jó szokást bővebben ajánlanók felhívjuk olvasóink figyelmét egy teljesen megbízható bevásárlási forrásra, a „Gazdák és iparosok általános szövetkezetének“ központi gyarmat-áru és fűszer-csarnokára. (Budapest, Károly-körut 3.) melynek városunkba is van fióközlete. Itt a hazai termelők legjobb hamisítatlan borai első kézből és olcsóbban kaphatók, mint bárhol, ugyszintén szilvórium, cögnek, likörök, cukor, kávé, tea, rum, fűszerek és csemegék, melyek szintén igen alkalmasak karácsonyi ajándékkul. A háztartási szükségletek bevásárlásánál a szövetkezet árucserakoi a legnagyobb előnyöket nyújtják. Magát a szövetkezetet is, melynek célja gazdáink és iparosaink hitelgényeit olcsón kielégíteni és terményeiket előnyösen értékesíteni, melegen ajánljuk népünk figyelmébe.

A kínai és japáni tárgyak és csecesbecsék mint az izlés, a finomság és ipari tökély netovábbjai ismeretese s minden nemzetbeli egyaránt örömet lel benne, ha szobáit ilyenekkel feldiszi. Azonban ily tárgyak eddig nálunk vagy csak silány utánzatokban, vagy még drágán voltak kaphatók. Legújában azonban Hotelman A. jóhírű fővárosi cég valódi japáni és kínai árukából állandó raktárakat állított fel a fővárosban (váci-körut 28. és koronaherceg-utca 5.) a legnagyobbakat az összmonarchiában, hol e valóban kedves, művészi becsü és hasznos tárgyak és apróságok gazdag kiállítására valósgos bucsujáró helye az arisztokrácia és a polgári közönségnek egyaránt. Felsorolni is sok volna ama mindenféle szükségleti és dísz tárgyak özönét, de joggal utalhatunk rá most a karácsonyi ünnepek előtt, hogy mindenki, a ki kedves és szép karácsonyi emléket akar ismerőseinek venni, azt a Hotelmann cég gazdag raktárában keresse mi végből a cég készséggel megküldi kivonatos árjegyzékét (Teljes árjegyzékét a sok ezer és folyton változó cikkekéről — mind azokat a japáni és kínai ipar teremti — teljes lehetetlen-ség.) — Felhívjuk egyuttal az olvasók figyelmét ugyane cég által képviselt Waterbury-órákra, melyek a világ legjobb legpontosabb, legtartósabb és legolcsóbb zseb-órái s mint ilyenek a karácsonyi ajándékok sorában első helyet érdemelnek.

Szőlőtermelőinkről és borászainkról sem feledke-zünk meg a karácsonyi ünnepek alkalmából, nekik is ajánljunk alkalmas s a mellett hasznos kriszkindit midőn a Frommer testvérek fővárosi cég nagy pince-gazdasági cikkek raktárára figyelmüket felhívjuk. E cég, melynek raktára az összes hazai és külföldi pince-gazdasági szereket és kellékeket magában foglalja, a Julien-féle borderítő pornak pedig egyedüli főraktára Austria-Magyarország részére, épen most tette át helyi-ségét a dohány-utcaából a Károly-körut 28. sz. alá (Károly laktanya épület) hol az eddiginél nagyobb helyi-ségek állanak a tetemesen szaporított árucikkek befoga-dására. Különösen felhívjuk a szőlősgazdák figyel-mét a most épen időszerű borlefejtő készülékekre, va-lamint a Frommer testvérek újonan javított dugaszoló gépére, melylyel a legutóbbi pécsi kiállításon első díjat arany érmet nyertek. Vidéki megrendelésekre a cég kiváló figyelmet és sulyt helyez s az érdeklődőknek díjtalanul megküldi gazdagon illusztrált árjegyzékét, különösen palackokban és parafa dugókban gazdag minta gyűjteményt tartalmaz.

Uj iparágak meghonosítására vajmi kevés iparo-sunkban van bátorság és kitartás. E kevesek közé tar-tozik Rumbold B. régi jóhírű heraldikus (muzeum körut 31. sz.) aki zászlóképzést, diszító, cím- és címer-festő ipartelepének készítményeit nem rég egy uj ipar-cikkkel, a nálunk még eddig senki által nem gyártott papírmachéból készült diszítési tárgyakkal gazdagította. A cég alig fél év előtt kezdette meg a gyártást s cik-kei máris kiállják a versenyt a külföldivel és mivel azoknál jóval olcsóbbak oly kedvelteké és kapósakká lettek, hogy fokozott munkaerővel is alig tudnak a megrendeléseknek eleget tenni. Készülnek itt díszes fali tányérok mitologiai alakokkal, jeles férfiak és nők féldomboru arképeivel, paizsok, sisakok régi és uj alakú fegyverek már 10—20 krtól felfelé (melyek igen csinos csoportokká alakíthatók) sőt egész szoba-menyezett díszítések is. A karácsonyi ünnepek alkal-mából ajándék tárgyakul legmelegebben ajánljuk a Rumbold cég e kedves specialitáit, melyekről bár-kinek készséggel küld részletes árjegyzékét, a ki ez iránt hozzá fordul.

A művészetek összes ágai közt a zene az, mely leginkább hat a lélekre s mely a lehangozt kedélyt felvidítani képes. Különösen érezhető a zene jótékony hatása től idején, mikor a természet zordonsága kedé-lyünkre önsulylyal nehezedik. Ilyenkor egy hangszer a családi körben valósgos jótétemény. E szempontból helyén valónak találjuk olvasóink figyelmét a karácso-nyi ünnepeket megelőzőleg Sternberg Armin jóhírű fővárosi hangszergyárosa irányítani, a kinek kerepesi ut 36. sz. alatti fényes főraktárában a jelenleg létező összes zene- és hangszereknek oly gazdag és változatos tárházát szemlélhetjük, a mely hazánkban páratlan a maga nemében. Az összes fa-, réz-, fuvó és vonós hang-szerek mellett sok válfaja látható itt az újabban any-nyra kedvelt mechanikai hangszereknek, mint: Aris-ton, Phönix (ércotákkal), Manopan, Symphonion (ön-működő), melyek a Sternberg cég specialitásai. Kiváló előnyök e hangszereknek, hogy zenei ismeretet nem igényelnek s laikus is könnyen játszhatja vele a leg-szebb zenedarabokat végtelen számban; a mi fő, e hangszerek aránylag igen olcsók. Valóban szebb és jobb karácsonyi ajándékot senki sem vehet, mint ha e cég gazdag raktárából választ egy szép hangszert, mi végből a tulajdonos bárkinek megküldi több mint 500 hangszer-ábrát tartalmazó részletes árjegyzékét.

Ismeretes dolog, hogy karácsony után az elrontott gyomor igen gyakori. A nőket és gyermekeket elhal-mozzák cukrázákából vásárolt édességekkel s ezen többnyire festett czukorkákából nem is sok kell, hogy a karácsony örömeiro jó darabig fájdalmasan gondol-

junk vissza. Az idei karácsonyi dívat ezen a káros szokáson célszerű módon akar segíteni, midőn a festett nyálkások helyett a csokoládé-bonbonokat teszi jelszavá. Az ilyen legfinomabb és legelőzékenyebb töltött és töltetlen csokoládé-bonbonokat nagy választékban és a legkülönfélébb alakokban készíti Küfllerle J. és társa (Budapest, váci-utca 13 és Bécs, Kärthnerstrasse 9. és Kohlmarkt 22.), a mely cég magát a karácsonyra nagy készlettel látta el és a vidékről egyesektől jövő kisebb megrendeléseket is a legnagyobb előzékenységgel, a legolcsóbban és legpontosabban teljesíti. Elég ha egyszerűen annyit írunk: „kérek egy összeállítását az ön csokoládé-bonbonjaiból a karácsonyi asztalra 3, 5, vagy 10 forintért” — a az illető okvetlen meg lesz elégedve a küldeményével.

A karácsonyi ajándéku alkalmas szép és hasznos tárgyaknak oly gazdag gyűjteményét azonban sehol sem találhatjuk, mint az olvasóink előtt is jól ismert Kertész Tódor Dorottya-utcai díszműüri üzletében. A hazai ipar legjobb és legszebb tárgyai váltakoznak a külföldi: francia, angol, német stb. a az njabb igen kedvelt keleti: perzsa, japán a kínai műipar ezernyi sokféleségű tárgyaival. A pazarul megrakott áruter-mekben valóban a jeleniparkiallítás bátran kiálja a versenyt. A kisebb nagyobb tárgyak egyszerű felsorolása is hasábkra terjedne, a azért csupán a cég gazdag és újdonságokban bővelkedő és karácsonyi kiállításából sorolunk fel néhányat. Ilyenek: asztali díszek, díszkan-csók, író és dohányzó szerek, órák, gyertyatartók, al-bumok, porcellán és majolika dísz tárgyak, háztartási, varró és toillet cikkek, bál és hangverseny-legyezők. Ott vannak a Kertész cég kedvelt különlegességeit ké-pező csillogó fényel karácsonyfa-díszek, mint: lampio-nok, lebegő angyalok és pillangók, harmatos rózsák, szines csengők, csillámú fűrtök, ezüst és arany-szálak, bonboniére és számtalan más tárgyak már 5—10 krtól felfelé. Ezekből legcélszerűbb egy fára való egész összeállítást rendelni, mely 5, 10, 15, 20, frtért kapható. Tovább fiúknak és lányoknak való mindennemű mulat-tató és tanulságos játékok, képes könyvek, Fröbel já-tékok, Richter-féle építő kövek, törhetetlen és francia babák stb.: társasjátékok magyar szöveggel: csinosan összeállított tombolanyeremény-tárgyak 5 frttól felfelé, torna- és vivő eszközök, végül a téli saison sport-cik-kei: vadászfegyverek és korcsolyák, köztük az oly cél-szerű és hivatalosan ajánlott „Excoelsior Halifax”; mind-ezek oly szemkápráztató tarkaságban, mely a választást egészen megnehezíti. A cég kirakatához most az igen szép és elmés Mikulás-kiállítás vonzza a járókelők ez-reit s ezt nem sokára a még díszesebb és meglepőbb karácsonyi-kiállítás fogja felváltani. Mindenkinek ajánl-juk, hogy mielőbb tegye meg rendelését a Kertész cég-nél, nehogy a tömeges rendelés miatt kapja áruit s o célra a cég készséggel és díjtalanul megküldi 850-nél több ábrát tartalmazó árjegyzékét és az esetleg meg-nem felelő tárgyat, ismert előzékenységnél fogva, azon-nal visszaváltja.

A vasipar az utóbbi évek alatt rohamosan fejlő-dött hazánkban s nem csupán a közszükségleti tár-gyakra szorítkozott, hanem magasabb cél felé törve, a műipar körébe emelkedett. E siker elérésében kiváló érdeme van Árkai Sándor ismert fővárosi műlakatos-nak (Csengery-utca 47—49.) a kinek vasműipari cikkei már az 1885. évi orsz. kiállításon méltó feltűnést kel-tettek s ugyanekkor ő felsége a király a „cs. és kir. udvari műlakatos” címmel tüntette ki. A cég művészi becsü készítményei közül: a lámpák, csillárok, gyer-tya-, bot-, esernyő- és tintatartók stb. mint karácsonyi ajándékok is bármely salonban helyet foglalhatnak. Gyakorlati cikkei felölleik az épület és műlakatosság minden szükségletét: különösen kitűnik ezek közt, mint specialitás egy új igen célszerű üveg-állvány vas-ból, elzárható ajtókkal (150 üvegre 18 frt, — 300 üvegre 30 frt), melyekből a kereskedelmi muzeum több százra menő megrendelést tett. Hasonlókép kiváló specialitása magas zárassal, melyek minden más enémű készítménnyel versenyeznek. Árkai legutóbb Brüsszel-ben arany-érmet s a spanyolországi világkiállításon legmagasabb kitüntetést nyert.

Az emberi szív legszentebb érzelmeit tagadnók meg, ha a szeretet istenének születésnapja: a karáca-onyi ünnepek alkalmával megfellekőznénk a vallásról, az egyháztól. Midőn családunk tagjait, barátainkat és ismerőseinket igyekszünk mennél szebb, kedvesebb aján-dékkal meglepni, nem szabad megfellekőznünk a val-lás, az egyház követelményeiről sem. Hány kisebb közb-és sőt város temploma is nélkülözi a legszükségesebb egyházi szereket, melyek hiánya ugy a lelkeszt, mint a hívőket gátolja ájtatosságuk buzgó teljesítésében. Mily szép, nemes és istennek tetsző dolog volna, ha tehe-tősebb polgáraink felhasználják a szent ünnepeket s a hiányzó felszerelésekkel megajándékoznak egyházaikat. Bárminő ily egyházi cikk beszerzésére legmelegebben ajánljuk Gávora József legelső és legnagyobb fővárosi egyházi felszerelési céget (váci-utca 17.) hol ezen kívül karácsonyi ajándéku alkalmas apróbb vallásos tárgyak, mint bronzba foglalt kis képek, szentelt viz-tartók, keresztek, stb. is igen olcsón kaphatók. A cég hozzá intézett kérdésekre legnagyobb készséggel vála-szol és küldi meg képes árjegyzékét.

Szerkesztői üzenetek.

Pollux, Budapest. Köszönet! A torokbaj nem érzik raj-tok. Különösen a társadalmi cikkek tesznek jó szolgálatot ne-künk, melyek alapos készütségre vallanak. Alkalmilag mind-három sorra kerül. Lássuk minél gyakrabban.

K. L. Jó, jó, jó! (Rajz.) nem jó, nem jó, nem jó!

A közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Alólírott sz.-somlyói lakos — több mint 25 éven keresztül szenvedtem folytonos vese és máj bajban s ezen betegségem az utolsó időkben oly nagy mérvben kezdett fellépni, hogy már-már a halálhoz voltam kö-zel, midőn dr. Láng Jakab sz.-somlyói lakos, az összes

orvosi tudományoknak tudora gyógykezelése alá vett s rövid öt hét lefolyása alatt ezen betegségből származó minden szenvedéseimtől örökre megmentett, visszaadott az életnek s én, ki a felgyógyulásnak még csak remé-nyével is felhagytam már — jelenleg a legjobb egész-ségnek örvendek s a legkisebb utóbját sem érzem az oly sok éven keresztül gyötört betegségemnek.

Midőn ezen odaadással s kellő buzgalommal vég-hez vitt műtétéért s visszaadott egészségemért említett orvos urnak e helyen is köszönetet mondok, — egyut-tal öt mint a vese és máj bajoknak alapos ismerőjét s ezen bajnak gyökeres gyógyítóját mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom.

Sz.-Somlyó, 1888. december 1.

Juhász József.

Hirdetések.

Nagy eladás rendeztetett Fábry Józsefnél

városház és színházzal szemben, következő árukból:

Férfi és női **bundák, felsők**, és kész ruhákba; **lábbelik, kalapok, sapkák**, férfi, női, leány és gyermekeknek nagyban: **paplanok, matracok**, sifon, vászon és oxfordok, miederek, haraszt kendők, alsó ingek, keztük és nadrágok, gallér és zsebkendők, nyakkendők, nagy választék újdonságokaól, — albumok, nád kosarak, dohány, pénz- és szivar tár-csák, sok szép, most érkezett karácsonyi és új-évi ajándéktárgyak; — **karácsonyi, újévi játé-kek 7 kr. és 14 kros bazar is berendezve** és fel-sőbb árak mellett is; — nagy eladás **lábbeliekből**, brassói lópokróczokban legnagyobb raktár; gyapju, selyem, posztó és kasmir kendők minden nagyság-ba; **muffok, tájlekipapák és szípkák**; szilagok, csipkék és rúshők, férfi és gyerek öltönyöket legdi-vatosabb brünni vagy brassói szövetekből saját sza-bóm által, részletfizetés mellett is készítették. To-vábbá crimerek, plüszök és külömbféle prémek nagy választékban, — női kalapok és harisnyák féláron, egész új divatosak.

1—3

Külön berendezett fűszer és lisztüzlet.

4681—1888. tkkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Brüll Károlynak mint Brüll Salamon engedmé-nyesének özv. Percze Nuczne szül. Pap Anna o.-baksai lakos elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 265 frt tőke, ennek 1872. évi ápril hó 24-től járó 1877. július 1-ig hetenként 3 frt s az után a kielégítésig 8% kamatai 58 frt 42 kr. perbeli, 20 frt kr. végre-hajtási, 8 frt árverésikérei és a további költsé-gek erejéig ezennel elrendeltetvén határidejéül 1888. év december hó 27-ig délelőtti 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő o.-baksai község-ház-hoz kitűzetik; az árverési feltételek pedig következők-ben állapittatnak meg.

I. Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alul is 1-ör a baksai 307 számú tjkvben 180 hr. szám alatt felvett Opris Alexa és özv. Percze Nuczne közös tulajdonát képező házastelek egészben 385 frt kikiáltási ár mellett.

2-szor. Az o.-baksai 308 stjkvben 308 hr. számú Bálint András és özv. Percze Nuczne közös tulajdonát képező ingatlan egészben 26 frt kikiáltási ár mellett.

3-szor. Az o.-baksai 308 stjkvben 794 hr. szám alatt felvett ingatlan egészben 66 frt kikikáltási ár mellett.

4-szer. Az o.-baksai 309 sz. tjkvben 529 hrsz. a. felvett Popisz Mihály és özv. Percze Nuczne tulajdonát képező ingatlan 13 frt kikikáltási ár mellett egészben.

5-ször. Az o.-baksai 309 sz. tjkvben 826 hrsz. a. felvett ingatlan egészben 30 frt kikiáltási ár mellett.

6-szor. Az o.-baksai 311 sz. tjkvben 1712/b hrsz. alatt felvett ingatlan mely Gramma László és özv. Percze Nuczne tulajdonát képező 31 frt kikiáltási ár mellett egészben.

7-szer. Az o.-baksai 312 számú tjkvben 1124 hrsz. a. felvett szőlő mely Svare Salamon és özv. Percze Nuczne tulajdonát képező egészben 66 frt kikiáltási ár mellett.

8-szor. Az o.-baksai 312 sz. tjkvben 1160 hrsz. alatt felvett szőlő egészben 50 frt kikiáltási ár mellett.

9-szer. Az o.-baksai 313 stjkvben 1550 hr. szám alatt felvett Talpos Nyikuláj és özv. Percze Nuczne tulajdonát képező szántó egészben 56 frt kikiáltási ár mellett.

10-szer. Az o.-baksai 458 stjkvben 1139 hr. sz. alatt felvett Csigi Mária férj. Kriszán Tódorné és özv. Percze Nuczne tulajdonát képező szőlő 14 frt kikiáltá-si ár mellett.

A tulajdonos társak részei az 1881. évi 60. t. cz. 156. §. alapján árvereztetnek el.

II. Árverelni szándékozik (kivétel nélkül) tartoz-nak a kikiáltási ár tizszázötölját készpénzben vagy ova-dékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzü előre letenni; avagy az annak előzetes le-tétbe helyezeséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is beszá-mítandó, újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói m. kir. adó- mint letéthivatalnál a letétkeze-lési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhi-vatalába és az O.-Baksa községi előljárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1888. október 9-én.

1—1

VISCHÁN ELEK,
kir. alj. bír.

4298—1888. tkkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Özv. Kotor Nyikulájának Huszti Miklós és Or-gorán Ágnes elleni végrehajtási ügyében, a bírói ár-verés 40 frt tőke, ennek 1887. évi november hó 1-től járó 8% kamatai, 6 frt 20 kr. perbeli 7 frt végrehaj-tási, 7 frt 30 kr. árverésikérei és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén, határidejéül 1888. évi december hó 31-ik napján délelőtti 9 órai megke-zdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Réce község-házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapittatnak meg.

I. Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alul is végrehajtást szenvedő Huszti Miklós réceai 100. stjkvben 124. 294. 353. 699. 1242. 1338. 2637 hrsz. ingatlanai 95 frt a a réceai 393. stjkvben 120 hrsz. alatti belsőség 174 frt valamint Orgorán Ágnes-nak az 1887. I. X. t. cs. 156. §-a értelmében Orgorán Juli réceai lakosnak réceai 17. stjkvben foglalt 249. 839. 1451. 1875. 2395. 2432. 2445. 2611. 2728. és 1573/a hrsz. ingatlanai 133 frt s végre Huszti Miklós végrehajtást szenvedőnek s az 1884. I. X. t. cz. 156. §-a értelmében Huszty Zsigmond Huszti Ignác, Eszter, Mártha, Betta, és kiskoru Huszty Róza végrehajtáson kívül állók tulajdonát képező s a réceai 90. stjkvben A. I. 1—6 hrsz. alatti 1222. 837. 866. 1853. és 1867. hrsz. ingatlanok 70 frt kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozik (kivétel nélkül) tartoz-nak a kikiáltási ár tizszázötölját készpénzben, vagy óva-dékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzü előre letenni; avagy az annak előzetes le-tétbe helyezeséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is be-számítandó újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% ka-mattal a sz.-somlyói kir. adó- mint letét hivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhi-vatalában és a Réce községi előljárásnál hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1888. október 17-én.

MILE MIHÁLY,
kir. járásbíró.

1—1

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen decemberi or-szágos vásár alkalmával folyó hó 20. és 21-én t. Finger Lajos ur szállodájába idözöm.

Raktárom a leggazdagabb kitűnő minőségű arany és ezüst zsebórákban, a legdivato-sabb arany és gyémánt ékszerekben, mindennemű ezüstneműek és éteszközök-ben.

Különösen felhivom a n. é. közönség b. figyelmét a legszebb és legújabb ékszer külön-legességeimre, mint legszebb **karácsonyi és újévi ajándéokra**.

A legszolidabb s legjutányosabb kiszolgál-lásról biztosítva t. vevőimet, számos látogatást kér

Nógrády A.

órák és ékszerész
Nagybányáról.

1—2

Stein János

m. kir egyetemi könyvtárúsnál Kolozsvártt megje-lentek s nála, valamint minden hazai könyvtárúsnál kaphatók:

Aly Bey. Kelet tündér világa, vagy Szaif Züliázán szultán. Arab rege. Fordította Orbán Balázs. 2 rész 1 kötetben. 2 frt.

Benedek Lajos. Az erdélyi részek helységnévtára, a legújabb közigazgatási, tör-vényszéki, telekkönyvi, pénzügyi, illetékkiróvási, adófelügyelői és adóhivatali, valamint postai beosztás szerint, közhivatatok és magánosok használatára, az erdélyi részek posta- és vasut-hálózatának térképével 2 frt.

De Gerando Antonina. Nótan, vagy az asszonyi hivatás tudománya. Intézetek, képez-dék, felső nép- és polgári iskolák meg magán-használat számára. 30 kr.

Kövény László. Erdély építészeti em-lékei. „Erdély régiségei“, második bővített ki-adása. 30 fametszvényvel. 4 frt.

4529—888. köz. ig. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A Csucsá-nagykárolyi állami út csizéri áthelyezési szakaszán hátralékban maradt 3487 köbméter földmunkának — 871 frt 75 krban előirányoztatott vállalat utján leendő biztosítása céljából Csizérben a körjegyzői irodában folyó 1888. évi december hó 10-ik napján délelőtti 9 órakor nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Bánatpénzü az árlejtés megkezdése előtt az előirányzott összeg 5%-ja lesz leteendő azon megjegyzéssel, hogy a később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Krasznán, 1888. november hó 27.

NAGY,
főszolgabíró.

1—1